

ĐÀO TẠO NGUỒN
NHÂN LỰC Y - DƯỢC
CHO ĐBSCL:

Vẫn còn nhiều bất cập

NAM GIAO

Theo Ban Chỉ đạo Tây Nam Bộ, tính đến năm 2010, tỉ lệ trạm y tế có bác sĩ phục vụ tại Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) chiếm 71%, đạt tỉ lệ 5,7 bác sĩ/10.000 dân, đây là nơi đang có tỉ lệ bác sĩ/10.000 dân thấp nhất cả nước. Thế nhưng việc đào tạo nguồn nhân lực y tế cho ĐBSCL lại đang gặp khó khăn: trường công thì kêu ca về đầu tư kinh phí, cơ sở vật chất cho công tác đào tạo còn nhỏ giọt; trường tư ào ạt ra đời khiến nhiều người không khỏi lo lắng về chất lượng đào tạo.

Trường công kêu ca... về vật chất

Đầu tàu trong công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân ở ĐBSCL là Bệnh viện Đa khoa Trung ương Cần Thơ, những đầu tàu về đào tạo nhân lực y tế cho vùng thì phải kể đến Trường Đại học (ĐH) Y Dược Cần Thơ. Đây là "cái nôi" duy nhất đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao ở lĩnh vực y tế ở ĐBSCL. Sau 10 năm tách ra từ

Khoa Y - Nha - Dược Trường ĐH Cần Thơ (cũ), cơ sở vật chất, đội ngũ giảng viên của Trường ĐH Y Dược Cần Thơ không ngừng lớn mạnh. Trường hiện có 6 khoa đào tạo; diện tích xây dựng trên 30.000m², với 46 phòng học có trang bị máy vi tính và máy chiếu phục vụ công tác giảng dạy, 59 phòng thực tập, phòng thí nghiệm với đầy đủ trang thiết bị cơ bản cho sinh viên thực tập, thư viện điện tử với trên 20.000 đầu sách... Trường ĐH Y Dược Cần Thơ có gần 500 cán bộ, giảng viên, cùng với cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại, đủ đáp ứng nhu cầu đào tạo cho hơn 7.000 sinh viên và trường này đã thành lập và đưa vào hoạt động Bệnh viện Y Dược trực thuộc trường.

Thế nhưng, ngày 21/6/2012, tại buổi làm việc giữa ĐH Y Dược Cần Thơ và Ban Chỉ đạo Tây Nam bộ, PGS.TS Phạm Văn Linh, Hiệu trưởng Trường ĐH Y Dược Cần Thơ, cho biết: "Sau 10 năm thành lập, cơ sở vật chất của trường không ngừng phát triển nhưng vẫn chưa thực sự tương xứng với yêu cầu thực tế. Bởi vì trường vẫn chưa có ký túc xá cho sinh viên. Chúng tôi đã đề nghị UBND TP. Cần Thơ xin cấp 5ha đất để xây dựng ký túc xá nhưng đến nay vẫn chưa có". Và, thực tế sau 10 năm thành lập, cơ sở vật chất của trường vẫn còn rất nhiều ngốn ngấu mà theo lãnh đạo của trường thì đó là hệ quả của việc đầu tư kinh phí nhỏ giọt. Theo lãnh đạo nhà trường, tháng 4/2004, Bộ Y tế phê duyệt tổng mức đầu tư giai đoạn 1 cho trường là 720 tỉ đồng. Cuối năm 2008, Bộ Y tế nâng mức đầu tư lên gần 1.000 tỉ đồng (phê duyệt lần 2) và 2.300 tỉ đồng (phê duyệt lần 3). Tuy nhiên, theo PGS. TS Phạm Văn Linh, kinh phí đầu tư là vậy nhưng hàng năm Bộ Y tế chỉ "rót" cho trường khoảng 20 tỉ đồng. Với định mức đầu tư như thế, phải đến 50 năm nữa mới xây dựng hoàn chỉnh cơ sở vật chất cho ĐH Y Dược Cần Thơ. PGS.TS Phạm Văn Linh cho biết: "Chúng tôi đã kiến nghị với Trung ương nhiều lần, nhờ vậy, từ

năm 2010, trường được tăng mức đầu tư nhiều hơn, nhưng vẫn chưa vượt qua con số 100 tỉ đồng. Bên cạnh đó, trường rất muốn phát triển 2 trung tâm chuyên sâu về ung bướu và tim mạch phục vụ cho người dân ĐBSCL, tiền đã có nhưng cơ chế thì không, ít nhiều gây khó khăn cho trường". Dự kiến từ năm 2013 đến 2015, tổng mức đầu tư xây dựng, phát triển cơ sở vật chất của trường là 230 tỉ đồng. Như vậy, bình quân hàng năm trường được "rót" khoảng 60 tỉ đồng - con số khá khiêm tốn. PGS.TS Phạm Hùng Lực, Phó hiệu trưởng Trường ĐH Y Dược Cần Thơ còn cho biết: "Khi mới bắt tay xây dựng cơ sở vật chất trường, do nhu cầu bức xúc trong khâu giải phóng mặt bằng để xây dựng các khoa, phòng chuyên môn, trường "bấm bụng" xin ý kiến lãnh đạo UBND TP. Cần Thơ cắt 12ha đất để làm khu tái định cư tại chỗ cho người dân. Vì thế, diện tích đất dành cho khu ký túc xá không còn, trong khi đó, tiêu chí mới của trường ĐH là phải có ký túc xá".

Như vậy, có thể nói, Trường ĐH Y Dược Cần Thơ là "cái nôi", là "đầu tàu" của ĐBSCL về đào tạo nhân lực y tế nhưng vướng vào cơ chế tài chính, kinh phí rót nhỏ giọt, đã cản trở sự phát triển đào tạo nhân lực y tế cho vùng. Việc Trường ĐH Y Dược Cần Thơ kiến nghị xây dựng ký túc xá và hai trung tâm chuyên sâu tim mạch, ung bướu nhằm phục vụ công tác đào tạo, nghiên cứu khoa học của trường; cũng như phục vụ sức khỏe tốt hơn cho người dân vùng ĐBSCL, là điều bức thiết.

Lo ngại chất lượng từ trường tư

Trao đổi với chúng tôi về tình hình tuyển sinh và đào tạo, ông Nguyễn Trung Kiên - Trưởng phòng Đào tạo Trường ĐH Y Dược Cần Thơ cho biết: "Trường đã đi khảo sát một số bệnh viện ở ĐBSCL và thấy rằng nhân lực trong các ngành: gây mê hồi sức, xét nghiệm, chẩn đoán hình ảnh

Sinh viên Y Dược đang học thực hành

thiếu rất nhiều. Trong năm 2011, Bộ GD&ĐT cho phép trường đào tạo 3 ngành này trình độ trung cấp nhưng trong năm qua, 3 ngành này tuyển được rất ít sinh viên. Trong khi đó, vài năm trở lại đây, TP. Cần Thơ – trung tâm vùng ĐBSCL lại ồ ạt ra đời nhiều trường trung cấp y dược tử, với hàng nghìn học viên theo học nhưng chính nhiều học viên theo học các trường này cũng không biết tương lai “đầu ra” sẽ làm được việc gì. Vậy mà năm 2012, tại ĐBSCL, hầu như các trường đào tạo nhân lực khối ngành y dược đều tăng chỉ tiêu tuyển sinh. Năm nay, Trường ĐH Y Dược Cần Thơ tuyển 1.100 chỉ tiêu cho 7 ngành đào tạo ĐH, tăng 200 chỉ tiêu so với năm 2011. Theo thống kê từ Phòng GD&ĐT của trường, ngành y đa khoa lại có số hồ sơ tăng vọt với 3.655 hồ sơ (tăng 361 hồ sơ so với năm ngoái), y tế công cộng tăng 124 hồ sơ. Trường CĐ Y tế Cần Thơ tăng 400 chỉ tiêu so với những năm trước, trong đó có 2 ngành dược, hộ sinh mới mở. Thực tế, khu vực ĐBSCL đang rất cần nguồn nhân lực y tế. Vì vậy, nhiều trường ĐH tư cũng nhảy vào. Theo thông tin từ Trường ĐH Tây Đô, năm nay, Bộ GD&ĐT cho phép Trường ĐH Tây Đô mở ngành dược học và điều dưỡng trình độ ĐH. Chỉ tiêu xét tuyển cho mỗi ngành là 150 sinh viên. Từ năm 2011, Trường ĐH Võ Trường Toàn đã mở ngành dược bậc ĐH và

trong năm 2012, tiếp tục mở ngành y đa khoa trình độ ĐH.

Việc lo ngại của nhiều người về chất lượng đào tạo y dược ở các trường tư là có thật. Bởi, ngay từ đầu vào đã thấy hồi hộp. Cụ thể, điểm trúng tuyển vào các ngành Trường ĐH Y Dược Cần Thơ là từ 18,5-23 điểm, trong khi, ở các trường ĐH tư thực mới mở ngành y, dược không qua thi tuyển, chỉ cần đạt điểm sàn trở lên có thể tham gia xét tuyển và cơ hội trúng tuyển rất cao. Thế nhưng, theo bà Hồ Nhật Mai Trâm - Trưởng phòng GD&ĐT Trường ĐH Võ Trường Toàn: “Ban giám hiệu trường nhận thức được rằng, việc mở ngành y đa khoa và dược trình độ ĐH là những ngành rất nhạy cảm. Do vậy, chúng tôi đã xây dựng đề án giảng dạy, có sự thẩm định của nhiều giáo sư, tiến sĩ của nhiều trường ĐH y dược có tiếng trong cả nước. Đồng thời, được Sở GD&ĐT Hậu Giang xem xét cơ sở vật chất phục vụ cho 2 ngành này. Và họ đã xác nhận Trường ĐH Võ Trường Toàn đủ điều kiện để mở ngành thì chúng tôi mới xin phép Bộ GD&ĐT cho mở”. Và Trường ĐH Võ Trường Toàn đã trang bị 17 phòng thí nghiệm, thực hành riêng dành cho khối khoa học sức khỏe, giúp sinh viên có điều kiện thực tập với trang thiết bị hiện đại. Còn theo ông Nguyễn Phước Quý Quang - Phó hiệu trưởng Trường ĐH Tây Đô:

Bác sĩ khám chữa bệnh ở Cần Thơ

“Trường ĐH Dược Hà Nội thẩm định chương trình giảng dạy ngành dược trình độ ĐH và lãnh đạo nhà trường đã hợp tác với Công ty Dược phẩm Hậu Giang liên kết đào tạo sinh viên ngành này”. Ngoài ra, Trường ĐH Tây Đô cũng đã ký hợp đồng mua sắm trang thiết bị với nhiều cơ sở y tế ở ĐBSCL, phục vụ cho nhu cầu học tập của sinh viên ngành dược.

Có thể nói, nhu cầu nguồn lực trên lĩnh vực chăm sóc sức khỏe nhân dân ở ĐBSCL là rất lớn nhưng với ngành y dược, liên quan đến sinh mạng con người, thì việc cho ra đời nhiều “lò đào tạo” như hiện nay khiến nhiều người lo ngại về chất lượng. Một bác sĩ – giảng viên ĐH Y Dược Cần Thơ (xin giấu tên), nói: “Khỏi cần bàn đến chuyện chất lượng đào tạo của các trường tư thực khi mở các ngành y dược, cũng biết thế nào. Trường ĐH Y Dược Cần Thơ có quá trình rất lâu dài, đi từ Khoa Y – Nha – Dược của Trường ĐH Cần Thơ (cũ), có cơ sở vật chất, trang thiết bị và được Nhà nước đầu tư kinh phí mới có được ngày hôm nay. Trong khi đó, các trường tư cơ sở vật chất, trang thiết bị y tế được đầu tư ra sao để giảng dạy và thực hành? Ngành y là lĩnh vực đặc biệt, liên quan đến sinh mệnh con người nên việc đào tạo một bác sĩ hay cán bộ y tế phải đảm bảo chất lượng, nếu không đủ điều kiện, có thể vô tình đào tạo ra những... lang vườn”. ■